

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása
Hiv. szám: –
Ügyintéző:
Tel.:

HATÁROZAT

Panaszos által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának (a továbbiakban: állásfoglalás) megállapításaira is – a panaszt minden tekintetben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos,
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul),
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul),
- 4) Irattár.

INDOKOLÁS

I.

Panaszos az alábbiakban részletezettek szerint panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél a vele szemben foganatosított alábbi három intézkedés tekintetében.

1.) *-n az épület bejáratán távozva át kívánt haladni a gyalogátkelőhelyen az úttest túloldalára, amikor egy, a piros lámpánál várakozó személygépkocsi elindult és szándékosan elütötte. A baleset következtében 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Járt a rendőrkapitányságon, azonban az elkövető személyét nem akarták részére kiadni, pedig aznap egy ügyeletes helyszínelővel volt kint a helyszínen is. A gázolás szándékos volt, amely után a segítségnyújtást is elmulasztotta az elkövető.

2.) *-n délután – édesanyja bejelentése alapján – két járőr intézkedett vele szemben tartózkodási helyén, a * szám alatt, és egy „fiktív” távoltartási végzés megszegésére hivatkozva előállították őt, majd a következő nap délelőttig a fogdában tartották. „A minden tekintetben hamis végzést” Panaszos mellékletként csatolta panaszleveléhez.

3.) Az említett távoltartási végzésre hivatkozással *-án este * és * között ismételt előállították, majd közel 72 óráig tartották a kapitányság fogdájában. Ezzel összefüggésben a következőket adta elő: „Az előállítás során végig elektronikus aláírásra hivatkoztak a járőrök, holott tudták, hogy ez a végzés hamis, már az első előállításom során is, ráadásul bilincs használatával vittek be, ami rendkívül megalázó volt.” Az ekkor intézkedő rendőrök nevét a Rendőrkapitányság nem árulta el.

Panaszos kérte az ügyben eljáró rendőrök felelősségre vonását, mert egy nem létező szabálysértés miatt állították elő bilincsben és tartották fogdában közel 3 napig.

Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – a Panasztestületnél előterjesztett beadványa szerint – sérelmezte:

- a *-n bekövetkezett közúti balesetben érintett másik fél adatai kiadásának megtagadását;
- a *-n jogalap nélkül – „hamis végzés” alapján – történt előállítását és fogdában tartását;
- a *-n jogalap nélkül – „hamis végzés” alapján – történt előállítását;
- a *-n történt előállítása során bilincs alkalmazását;
- a *-n történt előállítását követően közel 72 óráig való fogdában tartását;
- a Rendőrkapitányság nem adta meg részére a vele szemben *-n intézkedő rendőrök nevét.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket értékelte:

- a Panasztestülethez előterjesztett panasz;

- a Járásbíróság jegyzőkönyve személyes meghallgatásról, valamint az annak keretében hozott végzésről;
- jelentés előállítás végrehajtásáról;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőrszolgálati Alosztály feljelentése szabálysértési ügyben;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőrszolgálati Alosztály jegyzőkönyve eljárás alá vont meghallgatásáról;
- a Járásbíróság végzése;
- a Tevékenységirányítási Központ hivatalos feljegyzése;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőrszolgálati Alosztály jelentése előállításról;
- a Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Járőrszolgálati Alosztály feljelentése szabálysértési ügyben;
- a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály jegyzőkönyve eljárás alá vont meghallgatásáról;
- a határozat őrizetbe vétel elrendeléséről;
- a Járásbíróság végzése;
- a Panasztestület megkeresése;
- a Panasztestület megkeresésére írt, rendőri jelentések;
- a Panasztestület állásfoglalása;
- az eseményekkel kapcsolatos rádióforgalmazás, illetve a rendőrséggel folytatott telefonbeszélgetések hanganyaga (11 wav fájl).

III.

A rendelkezésre álló – *a II. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

A Járásbíróság (a továbbiakban: Bíróság) előzetesen végrehajtható végzésével – 60 napos időtartamra, amelynek kezdő időpontja *-n * – megelőző távoltartást rendelt el Panaszossal szemben, miután megállapította, hogy édesanyja irányába – bántalmazásban megvalósuló – erőszakos cselekményt követett el. Végzésében a Bíróság kötelezte Panaszost, hogy a meghatározott időtartam alatt tartsa magát távol édesanyjától, illetve annak lakcímétől.

*-n Panaszos édesanyja rendőri intézkedést kért, mert fia a távoltartási végzés ellenére az ingatlanában tartózkodott. A helyszínre érkező rendőröknek Panaszos úgy nyilatkozott, hogy a távoltartásról rendelkező végzés nem érvényes, mert azon nem szerepel a bíró aláírása. A rendőrök Panaszost a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) 168. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő távoltartó határozat szabályainak megszegése szabálysértés elkövetése miatt, a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása végett – a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata alapján – a Rendőrkapitányságra előállították, majd a Szabstv. 73. § (1)-(2) bekezdése alapján – a gyorsított bírósági eljárás lefolytatásáig – szabálysértési őrizetbe vették. Az előkészítő eljárás során történt meghallgatásakor Panaszos ismét arra hivatkozott, úgy gondolta, hogy a bírósági végzés nem érvényes, mivel nincs rajta a bíró aláírása. A Bíróság *-n megtartott nyilvános tárgyalása során – végzésével – a távoltartó határozat szabályainak

megszegése szabálysértés miatt figyelmeztetést alkalmazott Panaszossal szemben, bízva abban, hogy ezen intézkedés vissza fogja tartani őt a hasonló jellegű cselekménytől.

*-n *-kor Panaszos édesanyja telefonon ismételten rendőri intézkedést kért, mivel fia a távoltartási végzés ellenére ingatlanában tartózkodott, és nem volt hajlandó elhagyni a házat. Még a rendőrök kiérkezése előtt Panaszos telefonon felhívta a 112-es segélyhívó számot azzal, hogy édesanyja immár második alkalommal akarja őt „*egy hamis távoltartási végzésre hivatkozva*” elvitetni a „*rendőrséggel*”. A segélyhívó központ munkatársa kapcsolta Panaszosnak a Rendőr-főkapitányságot, ahonnan közölték vele, hogy majd a helyszínen intézkedő rendőrökkel tisztázhatja a kérdést. Panaszos ezt elfogadta. A helyszínre érkező rendőröknek Panaszos elismerte, hogy tudomással bír a távoltartásról rendelkező végzésről, azonban ismételten arra hivatkozott, hogy az nem érvényes, mivel a bíró nem írta alá. A rendőrök telefonon történt ellenőrzést követően megállapították, hogy a végzés hatályos, illetve arról tájékoztatták Panaszost, hogy elektronikus aláírás esetén nincs szükség a bíró saját kezű aláírására, az anélkül is érvényes. Ezt követően a Szabstv. 168. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő távoltartó határozat szabályainak megszegése szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt, a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása végett – az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata alapján – a Rendőrkapitányságra előállították. Ennek során az Rtv. 48. § c) pontjára hivatkozással – szökés megakadályozása érdekében – bilincset alkalmaztak. Ezt követően Panaszost a Szabstv. 73. § (1)-(2) bekezdése alapján – a gyorsított bírósági eljárás lefolytatásáig – szabálysértési őrizetbe vették. Az előkészítő eljárás során történt meghallgatásakor Panaszos ismét arra hivatkozott, hogy úgy gondolta, a bírósági végzés nem érvényes, mivel nincs rajta a bíró aláírása. A Bíróság *-n megtartott nyilvános tárgyalása során – végzésével – Panaszossal szemben a távoltartó határozat szabályainak megszegése szabálysértés elkövetése miatt pénzbírságot szabott ki.

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz kivizsgálásakor vizsgálat tárgyává tettem, mely panaszosi sérelemre terjed ki a hatásköröm.

- **A *-n bekövetkezett közúti balesetben érintett másik fél adatai kiadásának megtagadása.**

Ezen panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabály bír jelentőséggel:

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése.

Az intézkedés időpontjában hatályos szabályozás szerint a Panasztestülethez – amennyiben a sérelem azonnal felismerhető – az intézkedéstől számított húsz napon belül lehet panaszt előterjeszteni. Erre tekintettel Panaszos *-n előterjesztett panasza – mint ahogy azt a Panasztestület is megállapította – elkészt.

A törvényes határidő túllépése miatt ezen panaszpont érdemi vizsgálatát mellőztem.

- **A *-n jogalap nélkül – „*hamis végzés*” alapján – történt előállítását és fogdában tartását.**

Ezen panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabály bír jelentőséggel:

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése.

Az intézkedés időpontjában hatályos szabályozás szerint a Panasztestülethez – amennyiben a sérelem azonnal felismerhető – az intézkedéstől számított húsz napon belül lehet panaszt előterjeszteni. Erre tekintettel Panaszos *-n előterjesztett panasza – mint ahogy azt a Panasztestület is megállapította – elkésztett.

A törvényes határidő túllépése miatt ezen panaszpont érdemi vizsgálatát mellőztem.

- **A *-n történt előállítást követő, közel 72 óráig való fogdában tartás.**

A Szabstv. 73. § (1)-(1a), (2) és (5) bekezdései.

Panaszos kifogásolta közel 72 óráig való fogdában tartását. A személyes szabadság korlátozására – a Szabstv. 73. § (1) bekezdése alapján – gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából elrendelt szabálysértési őrizet keretében került sor, amelyet a 73. § (1a) rendelkezése alapján rendőrségi fogdán kell végrehajtani. A Szabstv. 73. § (5) bekezdése szerint a szabálysértési őrizettel – amelyek időtartamába a Szabstv. 73. § (2) bekezdése alapján az előállítás időtartama is beleszámít – szembeni sérelmek elbírálására a járásbíróság jogosult.

A fentiek miatt ezen panaszpont érdemi vizsgálatát – a Panasztestület döntésével egyezően – hatáskör hiányában mellőztem.

V.

A panasz vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1. *-n jogalap nélkül – „hamis végzés” alapján – történt előállítás.

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az *Országos Bírósági Hivatal Elnöke által kiadott, a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) számú OBH utasítás 99. § (1)-(2) bekezdései, valamint az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának II. fordulata* bír jelentőséggel.

Panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök a bíró aláírását nélkülöző, „hamis” végzés alapján intézkedtek vele szemben.

Az előállítás jog- és szakszerűségét a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület állásfoglalásának IV. fejezet 1) pontjának a)-b) alpontjaiban kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

2. Bilincs alkalmazása a *-n történt előállítás során.

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 48. § c) pontja.

Panaszos sérelmezte, hogy előállítása során vele szemben a rendőrök bilincset alkalmaztak.

A Panasztestület megállapította, hogy az intézkedés során Panaszos részéről sem ellenállás, sem önmagának az intézkedés alól való kivonására irányuló szándékra utaló magatartás nem volt tapasztalható, ezért a bilincs alkalmazására megfelelő jogalap hiányában került sor, így sérült Panaszos emberi méltóságához való joga.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbiak szerint nem értek egyet.

Az intézkedő rendőrök az előállításról készült jelentésükben a bilincs alkalmazásának okaként az Rtv. 48. § c) pontját jelölték meg, amely szerint *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy szökésének megakadályozására.”*

Az Rtv. 48. §-ához fűzött törvényi indokolás szerint *„A bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennél fogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.”*

A jogalkotói szándék tehát megelőző, védelmi jellegű kényszerintézkedésnek tekinti a bilincs alkalmazását, elsődlegesen az intézkedés érvényre juttatását, annak biztonságos végrehajtását tartja szem előtt. A jogszabály – az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelményen túl – egyedül azt a feltételt szabja meg a rendőr részére, hogy e kényszerítő eszköz alkalmazása kizárólag személyi szabadság korlátozásának biztosításául szolgálhat. Ez a jogszabályi feltétel Panaszos esetében fennállt. Ugyanakkor az együttműködő magatartás Panaszos részéről fennálló hiányára utal, hogy jobb tudomása ellenére – figyelemmel az ugyanezen szabálysértés miatt őt figyelmeztetésben részesítő korábbi bírósági végzésre –, nyilvánvalóan alaptalanul hivatkozva próbálta meg elkerülni a vele szembeni intézkedést, két alkalommal is. Először még a rendőrök kiérkezését megelőzően, amikor telefonon felhívta a 112-es segélyhívó vonalat, majd azt követően Rendőr-főkapitánysággal folytatott beszélgetése során. Mindkét esetben a távoltartást elrendelő végzés érvénytelenségére hivatkozott. Később ugyanezen módon a kiérkező rendőröket is megpróbálta félretájékoztatni. Az Rtv. a bilincs alkalmazása tekintetében nem írja elő feltételként a rendőr számára, hogy várnia kell addig, amíg az intézkedés alá vont személy olyan magatartást tanúsít, amelyből egyértelműen arra lehet következtetni, hogy az intézkedés alól ki akarja vonni magát. A kényszerítő eszköz megelőző alkalmazása éppen arra szolgál, hogy a rendőr kizárja ezen – törvényben rögzített és feltételül szabott – magatartás megkezdését, folytatását, illetőleg teljes egészében történő megvalósítását. A megelőzés intézményét nem lehet olyan megszorítóan értelmezni, amely alapján a jogszerűséget kizárólag a konkrét cselekmény megvalósulásának kezdő fázisához köti. Ebben az esetben a megelőzés fogalma részben kiüresedne.

A fentiek alapján – figyelemmel Panaszosnak a rendőrség tudatos félrevezetése útján való¹, intézkedés elkerülésére irányuló szándékában megnyilvánuló együttműködés

¹ Bíróság végzése

hiányára – megállapítom, hogy a bilincs alkalmazása jogszerű volt. Ezért a panasz ezen panaspont tekintetében alaptalan.

3. A Rendőrkapitányság nem adta meg a *-n intézkedő rendőrök nevét.

A fenti panaspont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1)-(3) bekezdései, Ákr. 62. § (4) bekezdése.

Panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben *-n intézkedő rendőrök nevét a Rendőrkapitányság nem adta meg részére. Ezen panaspontot a Panasztestület nem tette vizsgálat tárgyává.

Az intézkedést foganatosító rendőrök az általuk külön-külön írt jelentésekben foglaltak szerint eleget tettek az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt – az intézkedés megkezdése előtt vagy annak befejezésekor a név, azonosító szám, intézkedés tényének és céljának közlésére vonatkozó – kötelezettségüknek.

Panaszos a saját állítása mellett egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, illetve az eljárás során e tárgykörben az intézkedő rendőrök jelentéseiben foglaltaktól eltérő bizonyíték nem merült fel. A Pp. vonatkozó rendelkezései értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint az ott leírtak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat.

Tekintettel a rendőrök hivatkozott jelentéseinek közokirati jellegére, a bizonyítékok értékelése során – figyelemmel az Ákr. 62. § (4) bekezdésében foglaltakra – az azokban írtakat fogadtam el a döntésem meghozatalakor.

A fentiek alapján megállapítom, hogy az intézkedés során a rendőrök azonosítási kötelezettségüknek eleget tettek, nevüket közölték, így a panaszost jogsérelem nem érte, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a Pp. 323. § (1)-(3) bekezdésén, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 13. § (3) bekezdés a) pontján, 29. § (1) bekezdésén, 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az Ákr. 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésein, a 81. § (1) bekezdésén, a 113. § (1) bekezdés a) pontján, a 114. §-án, a 116. § (1)-(2) bekezdésein és a (4) bekezdés a) pontján, valamint a 35. § (1) és (3) bekezdésein alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi

XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2019. november „ „

**Dr. Balogh János r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány
névében és megbízásából**

**Dr. Halmosi Zsolt r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
rendészeti országos rendőrfőkapitány-helyettes**